

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE
I EKONOMSKIH ODNOSA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ ТРГОВИНЕ
И ЕКОНОМСКИХ ОДНОСА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FOREIGN TRADE AND ECONOMIC RELATIONS

**Analiza
vanjskotrgovinske
razmjene
Bosne i Hercegovine**

2017

Sarajevo, januar 2018. godine

SADRŽAJ

1. ROBNA RAZMJENA BOSNE I HERCEGOVINE.....	4
2. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO ROBAMA.....	5
2.1 ROBNA RAZMJENA POLJOPRIVREDNIH I INDUSTRIJSKIH PROIZVODA	10
3. ROBNA RAZMJENA SA NAJZNAČAJNIJIM PARTNERIMA	11
4. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO REGIONIMA	15
5. ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EVROPSKE UNIJE	16
5.1 ROBNA RAZMJENA SA EU PO TB	17
5.2 ROBNA RAZMJENA SA HRVATSKOM	19
6. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA CEFTA-E	20
6.1 ROBNA RAZMJENA PO ZEMLJAMA – POTPISNICAMA CEFTA-E	21
6.2 ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA CEFTA-E PO TARIFNIM BROJEVIMA (TB).....	22
6.3 ROBNA RAZMJENA SA SRBIJOM.....	24
7. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA EFTA-E	25
7.1 ROBNA RAZMJENA PO ZEMLJAMA – POTPISNICAMA EFTA-E	25
7.2 ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EFTA-E PO TARIFNIM BROJEVIMA (TB).....	26
8. ROBNA RAZMJENA BIH SA TURSKOM	28
9. ROBNA RAZMJENA BIH U SEKTORU POLJOPRIVREDE	30
STATISTIČKI DODATAK	35
PRILOG 1	36
PRILOG 2	37
PRILOG 3	38

UVODNE NAPOMENE

U ovom dokumentu su prezentovane detaljne informacije o robnoj razmjeni BiH za 2017. godinu.

- Ukupna robna razmjena Bosne i Hercegovine u 2017. godini iznosila je 29,19 milijardi KM. Vrijednost izvezene robe bila je 11,05 milijardi KM, a vrijednost uvezene robe iznosila je 18,13 milijardi KM, te je rezultat vanjskotrgovinski deficit od 7,08 milijardi KM. Trgovinski deficit bilježi rast od 5% u odnosu na prethodnu godinu.*
- Glavne karakteristike vanjskotrgovinske robne razmjene u 2017. godini bile su povećanje ukupne vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine (14%), rast izvoza (17%), rasta uvoza (12%), te rast stope pokrivenosti uvoza izvozom za 3%.*
- Evropska unija je i dalje naš glavni vanjskotrgovinski partner, tako da u ukupnom obimu robne razmjene EU učestvuje sa 65%, zatim zemlje potpisnice Sporazuma „CEFTA-e 2006“ učestvuju sa 14%, dok ostale zemlje učestvuju sa 21%.*
- Izvoz u EU ostvaruje učešće sa 71% u ukupnom bh izvozu, a uvoz iz zemalja EU učestvuje sa 61% u ukupnom bh uvozu. U 2017. godini u odnosu na prethodnu godinu zabilježen je rast ukupne rbone razmjene sa EU (13%), rast izvoza u EU (17%), rast uvoza iz EU (11%), zatim rast stope pokrivenosti uvoza izvozom sa EU (4%), dok je kod trgovinskog deficita zabilježen pad (2%).*
- Izvoz u zemlje CEFTA-e učestvuje sa 16% u ukupnom bh izvozu, a uvoz iz zemalja CEFTA-e učestvuje sa 13% u ukupnom bh uvozu. U 2017. godini u odnosu na prethodnu godinu zabilježen je rast ukupne rbone razmjene sa CEFTA-om (19%), rast izvoza u CEFTA-u (28%), rast uvoza iz CEFTA-e (12%), zatim rast stope pokrivenosti uvoza izvozom sa CEFTA-om (10%), dok je kod trgovinskog deficita zabilježen pad (22%).*
- Izvoz u ostale zemlje (osim zemalja koje pripadaju grupacijama EU i CEFTA-e) ostvaruje učešće od 13% u ukupnom bh izvozu, dok uvoz iz ostalih zemalja u ukupnom bh uvozu učestvuje sa 26%.*
- Od glavnih trgovinskih partnera, najveću pokrivenost uvoza izvozom imamo sa: Austrijom od 145%, Slovenijom 107%, Njemačkom 76%, Hrvatskom 70%, Italijom 59%, Turskom 56%, te sa Srbijom 54%.*
- Bosna i Hercegovina je u 2017. godini najviše izvozila u: Njemačku (1,60 milijardi KM), Hrvatsku (1,28 milijardi KM), Italiju (1,21 milijardu KM), Srbiju (1,09 milijardi KM), Sloveniju (973,40 miliona KM), Austriju (899,24 miliona KM), Tursku (431,09 miliona KM), te Crnu Goru (352,36 miliona KM).*
- U posmatranom periodu, Bosna i Hercegovina je naviše uvozila iz: Njemačke (2,10 milijardi KM), Italije (2,06 milijardi KM), Srbije (2,03 milijardi KM), Hrvatske (1,83 milijardi KM), Kine (1,19 milijardi KM), Slovenije (912,70 miliona KM), Rusije (856,13 miliona KM), te Turske (766,58 miliona KM).*

1. ROBNA RAZMJENA BOSNE I HERCEGOVINE

Tabela 1. Uporedni pregled robne razmjene BiH

Mil.KM

OPIS	2013	2014	2015	2016	2017	Prosjek	Index 2017/2016
IZVOZ	8.380,50	8.681,74	8.987,31	9.418,11	11.053,61	9.304,25	117,37
UVOZ	15.170,17	16.199,28	15.851,86	16.161,01	18.134,26	16.303,32	112,21
OBIM	23.550,67	24.881,02	24.839,18	25.579,12	29.187,86	25.607,57	114,11
DEFICIT/SUFICIT	-6.789,68	-7.517,54	-6.864,55	-6.742,91	-7.080,65	-6.999,06	105,01
POKRIVENOST (%)	55,24	53,59	56,70	58,28	60,95	56,95	-

Izvor: Agencija za statistiku BiH

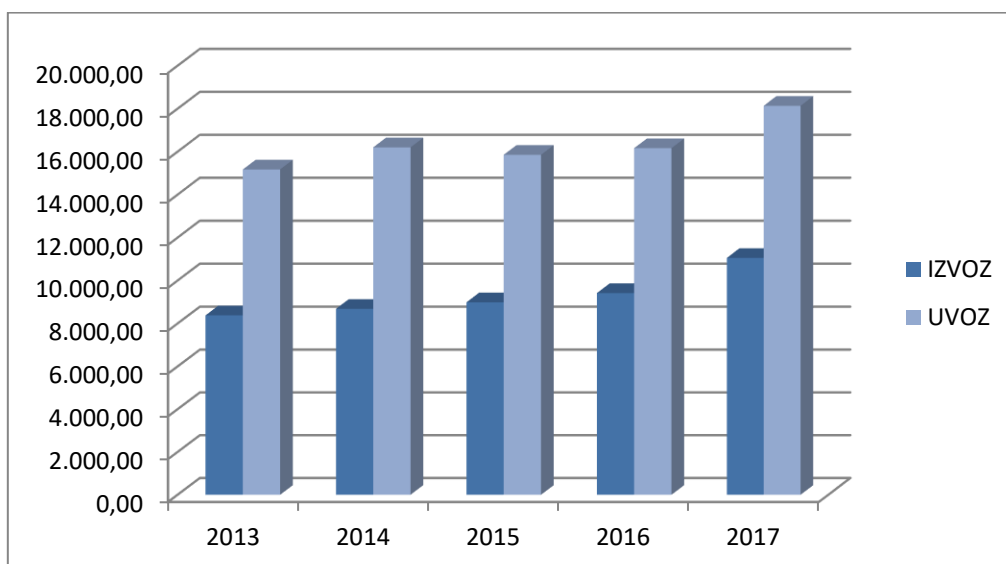
Preliminarni podaci

Posmatrajući period od pet godina, ukupna robna razmjena Bosne i Hercegovina, izvoz, uvoz, te pokrivenost uvoza izvozom bilježe trend rasta.

U 2017. godini u odnosu na prethodnu godinu, stopa rasta izvoza je veća od stope rasta uvoza, te je pokrivenost izvoza uvozom povećana za 3%.

Vanjskotrgovinski deficit Bosne i Hercegovine je i dalje izuzetno visok i prema podacima za 2017. godinu njegova vrijednost iznosi 7,08 milijardi KM, što je za 5% više u odnosu na prethodnu godinu. Iako je veća stopa rasta izvoza od stope rasta uvoza, vrijednost uvezene robe je znatno veća od vrijednosti izvezene robe, što je rezultat rast vanjskotrgovinskog deficita.

Grafikon 1. Robna razmjena od 2013. do 2017. godine u mil. KM

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Na prethodno prikazanom grafikonu (Grafikon 1.) predstavljeno je kretanje izvoza i uvoza Bosne i Hercegovine od 2013. godine do 2017. godine.

Predviđanje kretanja uvoza i izvoza u 2018. godini

Na osnovu urađene analize izvoza iz Bosne i Hercegovine primjenom metode trenda, očekivana vrijednost izvoza u 2018. godini je 11,13 milijardi KM uz reprezentativnost modela od 84%.

Takođe, metodom trenda očekivana vrijednost uvoza iz BiH u 2018. godini je 18,07 milijardi KM uz reprezentativnost modela od 71%.

2. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO ROBAMA

Tabela 2. - Pregled proizvoda sa najvećim izvozom po TB

RB	TB	OPIS	Vrijednost izvoza (mil. KM)					Učešće 2017	Index
			2013	2014	2015	2016	2017		
1	9401	Sjedala (osim onih iz tarifnog broja 9402)	577	614	617	657	693	6,27%	106
2	2716	Električna energija	472	309	284	322	463	4,19%	144
3	4407	Drvo obrađeno po dužini piljenjem, debljine veće od 6 mm	253	292	321	342	360	3,26%	105
4	7601	Aluminij u sirovim oblicima:	397	368	344	248	358	3,24%	145
5	9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi	219	223	255	298	332	3,00%	111
6	6403	Obuća sa vanjskim đonovima od gume, plastične mase, kože	302	338	308	314	310	2,80%	99
7	8544	Izolirana žica, kablovi i ostali izolirani električni vodiči	99	139	189	199	267	2,42%	134
8	8708	Dijelovi i pribor motornih vozila iz tarifnih brojeva 8701 do 8705	213	246	251	251	251	2,27%	100
9	6406	Dijelovi obuće, i slični proizvodi; nazuvci, i slični proizvodi i njihovi dijelovi	113	147	163	194	225	2,04%	116
10	7308	Željezne ili čelične konstrukcije i dijelovi konstrukcija	117	127	133	171	222	2,00%	130
Ukupno (1-10)			2.760	2.801	2.865	2.994	3.481	31,49%	116
Ostalo			5.620	5.880	6.122	6.424	7.572	68,51%	118
UKUPNO			8.380	8.682	8.987	9.418	11.054	100,00%	117

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Proizvodi koji su se najviše izvozili u 2017. godini su:

- sjedala (TB 9401) – 693,14 miliona KM, ↑6%,
- električna energija (TB 2716) – 462,97 miliona KM, ↑44%,

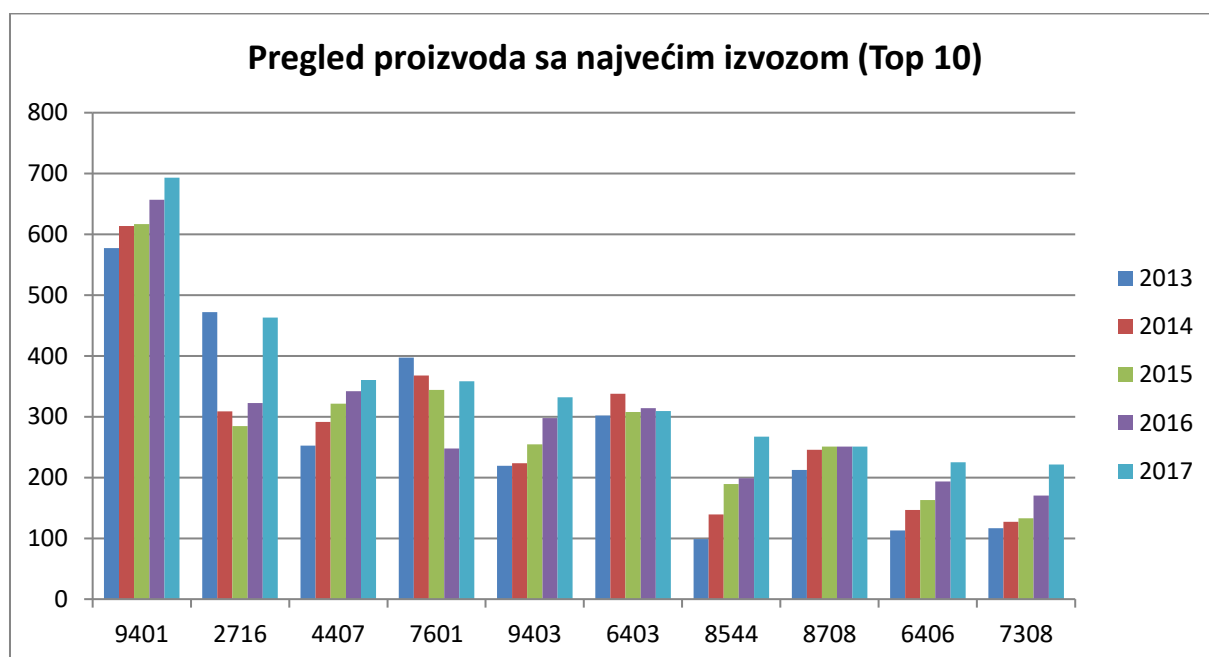
- obrađeno drvo po dužini debljine 6 mm (TB 4407) – 360,20 miliona KM, ↑5%,
- aluminij u sirovim oblicima (TB 7601) – 358,23 miliona KM, ↑45%,
- ostali namještaj i njegovi dijelovi (TB 6403) – 332,05 miliona KM, ↑11%.

Najveći doprinos na rast bh izvoza ima izvoz u:

- Srbiju - koks i polukoks od kamenog uglja, mrkog uglja (TB 2704) – 203,31 milion KM; ↑116% ,
- Hrvatsku - električne energije (TB 2716) – 268,81 milion KM; ↑60% ,
- Hrvatsku - aluminija u sirovim oblicima (TB 7601) – 94,63 miliona KM; ↑146%,
- Austriju - aluminija u sirovim oblicima (TB 7601) – 61,16 miliona KM; ↑157%,
- Holandiju - biodizela i mješavine od njega (TB 3826) – 52,86 miliona KM; ↑108%.

U 2017. godini zabilježen je izvoz ruda i koncentrata olova (TB 2607) u Crnu Goru u vrijednosti od 30,48 miliona KM, dok u prethodnoj godini nije zabilježen izvoz ovog proizvoda u Crnu Goru.

Grafikon 2. Izvoz top 10 proizvoda u mil. KM

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Na prethodnom grafikonu (Grafikon 2.) prikazan je pregled proizvoda sa najvećom vrijednošću izvoza iz Bosne i Hercegovine u 2017. godini.

U periodu od 2013. do 2017. godine zabilježen je rast izvoza sjedala (TB 9401), obrađenog drveta po dužini (TB 4407), ostalog namještaja (TB 9403), zatim izolirane žice, kablova (TB 8544), dijelova obuće (TB 6406), te željeznih ili čeličnih konstrukcija (TB 7308).

Tabela 3. - Pregled proizvoda sa najvećim uvozom po TB

RB	TB	OPIS	Vrijednost uvoza (mil. KM)					Učešće 2017	Index
			2013	2014	2015	2016	2017		
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	1.017	979	836	809	957	5,28%	118
2	8703	Osobni automobili i druga motorna vozila	491	525	549	602	698	3,85%	116
3	2709	Nafta i ulja dobivena od bitumenskih minerala, sirova	1.200	1.034	634	537	572	3,16%	107
4	2701	Kameni ugalj; briketi i slična kruta goriva od kamenog uglja	309	318	304	251	458	2,53%	183
5	3004	Lijekovi (osim proizvoda iz tarifnih brojeva 3002, 3005 i 3006)	402	477	434	447	444	2,45%	99
6	2716	Električna energija	121	89	106	115	317	1,75%	275
7	4107	Goveđe kože i kože kopitara, dalje obrađivane	146	184	198	213	215	1,18%	101
8	8517	Telefonski aparati, ostali aparati	170	176	197	203	202	1,12%	100
9	2711	Naftni plinovi i ostali plinoviti ugljenvodonici	233	219	208	154	182	1,00%	118
10	8708	Dijelovi i pribor motornih vozila iz tarifnih brojeva 8701 do 8705	165	181	182	179	166	0,92%	93
Ukupno (1-10)			4.255	4.184	3.647	3.510	4.212	23,23%	120
Ostalo			10.915	12.016	12.205	12.651	13.922	76,77%	110
UKUPNO			15.170	16.199	15.852	16.161	18.134	100,00%	112

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

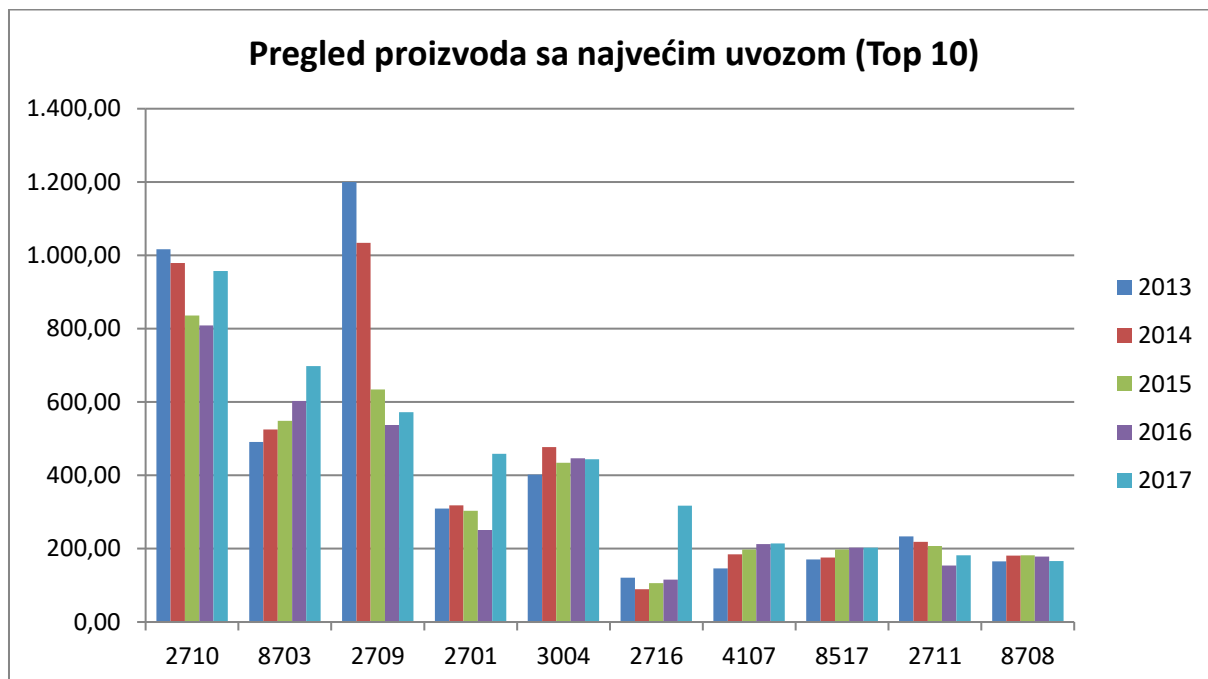
Proizvodi koji su se najviše uvozili u 2017. godini su:

- naftna ulja, osim sirovih (TB 2710)- 957,03 miliona KM, ↑18%,
- osobni automobili (TB 8703) – 698,11 miliona KM, ↑16%,
- sirova nafta (TB 2709) – 572,29 miliona KM, ↑7%,
- kameni ugalj, briketi (TB 2701) – 458,40 miliona KM, ↑83%.

Najveći doprinos na rast bh uvoza ima uvoz iz:

- SAD-a - kamenog uglja, briketa (TB 2701) – 381,64 miliona KM, ↑141%,
- Hrvatske - električne energije (TB 2716) – 148,38 miliona KM, ↑280%,
- Srbije - električne energije (TB 2716) – 100,57 miliona KM, ↑136%,
- Italije - naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 286,11 miliona KM, ↑24%,
- Hrvatske - naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 446 miliona KM, ↑13%.

Grafikon 3. Uvoz top 10 proizvoda u mil. KM

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Na prethodnom grafikonu (Grafikon 3.) prikazan je pregled proizvoda sa najvećom vrijednošću uvoza u Bosnu i Hercegovinu u 2017. godini.

U periodu od 2013. do 2017. godine zabilježen je rast uvoza osobnih automobila (TB 8703), električne energije (TB 2716), te goveđih koža i koža kopitara (TB 4107), dok je pad uvoza zabilježen kod sirove nafte (TB 2709).

Tabela 4. - Pregled proizvoda sa najvećim deficitom po TB

RB	TB	OPIS	Vrijednost deficita (mil. KM)					Učešće 2017	Index
			2013	2014	2015	2016	2017		
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	-774	-753	-726	-708	-841	11,88%	119
2	8703	Osobni automobili i druga motorna vozila	-489	-520	-542	-597	-693	9,78%	116
3	2709	Nafta i ulja dobivena od bitumenskih minerala, sirova	-1.200	-1.034	-634	-537	-572	8,08%	107
4	2701	Kameni ugalj; briketi i slična kruta goriva od kamenog uglja:	-309	-317	-304	-251	-458	6,47%	183
5	3004	Lijekovi (osim proizvoda iz tarifnih brojeva 3002, 3005 i 3006)	-316	-372	-330	-333	-307	4,34%	92
6	4107	Goveđe kože i kože kopitara, dalje obrađivane, osim kože iz tarifnog broja 4114	-137	-177	-187	-199	-201	2,84%	101
7	8517	Telefonski aparati, ostali aparati za slanje ili primanje glasa	-168	-172	-186	-198	-196	2,77%	99
8	2711	Naftni plinovi i ostali plinoviti ugljenvodonici	-232	-219	-208	-154	-180	2,55%	117
9	4011	Nove pneumatske gume	-100	-109	-116	-133	-143	2,01%	107
10	8704	Motorna vozila za prijevoz robe	-91	-122	-119	-116	-141	1,99%	122
Ukupno (1-10)			-3.815	-3.795	-3.353	-3.227	-3.733	52,72%	116
Ostalo			-2.975	-3.722	-3.512	-3.516	-3.348	47,28%	95
UKUPNO			-6.790	-7.518	-6.865	-6.743	-7.081	100,00%	105

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Proizvodi koji su zabilježili najveći deficit u 2017. godini su:

- naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) – 841 milion KM, ↑19%,
- osobni automobili (TB 8703) – 693 miliona KM, ↑16%,
- sirova nafta (TB 2709) – 572 miliona KM, ↑7%,
- kameni ugalj, briketi (TB 2701) – 458 miliona KM, ↑83%.

Najveći doprinos na rast bh deficita ima deficit u robnoj razmjeni:

- kamenog uglja, briketa (TB 2701) iz SAD-a – 381,64 miliona KM, ↑141%,
- naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) iz Italije – 285,47 miliona KM, ↑24%,
- naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) iz Hrvatske – 407,13 miliona KM, ↑15%.

2.1 Robna razmjena poljoprivrednih i industrijskih proizvoda

Tabela 5. - Struktura robne razmjene po vrstama proizvoda

Mil.KM

Vrsta proizvoda		2013	2014	2015	2016	2017	Učešće 2017	Index
IZVOZ	Industrija	7.615,69	7.957,11	8.096,08	8.416,93	9.968,97	90,19%	118,44
	Poljoprivreda	764,81	724,63	891,24	1.001,18	1.084,64	9,81%	108,34
	UKUPNO	8.380,50	8.681,74	8.987,31	9.418,11	11.053,61	100,00%	117,37
UVOZ	Industrija	12.366,82	13.395,14	12.937,19	13.206,67	14.988,03	82,65%	113,49
	Poljoprivreda	2.803,35	2.804,14	2.914,68	2.954,34	3.146,22	17,35%	106,49
	UKUPNO	15.170,17	16.199,28	15.851,86	16.161,01	18.134,26	100,00%	112,21
DEFICIT/ SUFICIT	Industrija	-4.751,13	-5.438,03	-4.841,11	-4.789,74	-5.019,07	70,88%	104,79
	Poljoprivreda	-2.038,54	-2.079,51	-2.023,44	-1.953,16	-2.061,58	29,12%	105,55
	UKUPNO	-6.789,68	-7.517,54	-6.864,55	-6.742,91	-7.080,65	100,00%	105,01

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

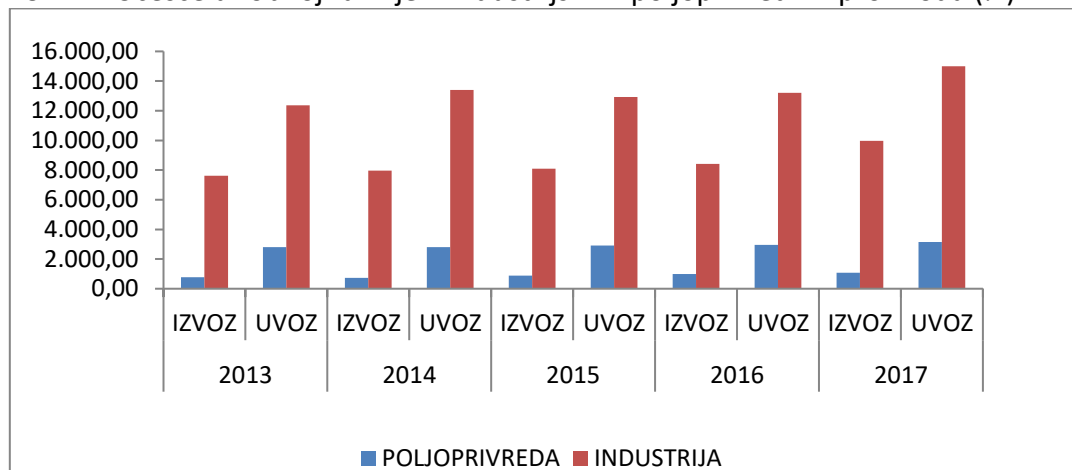
* Poljoprivredni i industrijski proizvodi su razvrstani po WTO

Posmatrajući period od pet godina, zabilježen je rast izvoza i uvoza industrijskih i poljoprivrednih proizvoda.

U 2017. godini učešće industrijskih proizvoda u ukupnom bh izvozu je 90%, dok poljoprivredni proizvodi učestvuju sa 10%.

Industrijski proizvodi učestvuju sa 83% u ukupnom bh uvozu, dok poljoprivredni proizvodi sa 17%.

Grafikon 4. - Učešće u robnoj razmjeni industrijskih i poljoprivrednih proizvoda (%)

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Na prethodnom grafikonu (Grafikon 4.) prikazano je učešće industrijskih i poljoprivrednih proizvoda u ukupnom uvozu i izvozu Bosne i Hercegovine za period od 2013. do 2017. godine.

3. ROBNA RAZMJENA SA NAJZNAČAJNIJIM PARTNERIMA

Tabela 6. - BiH izvoz po zemljama - najznačajnijim partnerima

RB	ZEMLJA	Vrijednost (mil.KM)					Učešće 2017	Index
		2013	2014	2015	2016	2017		
1	NJEMAČKA	1.310,84	1.317,49	1.412,91	1.479,41	1.595,70	14,44%	107,86
2	HRVATSKA	1.194,64	955,05	925,17	985,36	1.282,86	11,61%	130,19
3	ITALIJA	1.003,29	1.195,44	1.214,93	1.131,10	1.209,04	10,94%	106,89
4	SRBIJA	766,76	800,69	770,70	822,85	1.093,68	9,89%	132,91
5	SLOVENIJA	686,50	697,78	748,87	807,20	973,40	8,81%	120,59
6	AUSTRIJA	687,56	755,83	743,06	730,59	899,24	8,14%	123,08
7	TURSKA	174,69	234,39	354,63	401,05	431,09	3,90%	107,49
8	CRNA GORA	270,75	293,82	262,84	240,75	352,36	3,19%	146,36
9	MAĐARSKA	138,72	186,65	188,74	194,58	255,86	2,31%	131,49
10	NIZOZEMSKA	110,45	123,76	149,59	205,33	255,46	2,31%	124,41
Ukupno (1-10)		6.344,20	6.560,90	6.771,44	6.998,21	8.348,70	75,53%	119,30
Ostale zemlje		2.036,29	2.120,84	2.215,88	2.419,90	2.704,91	24,47%	111,78
UKUPNO		8.380,50	8.681,74	8.987,31	9.418,11	11.053,61	100,00%	117,37

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

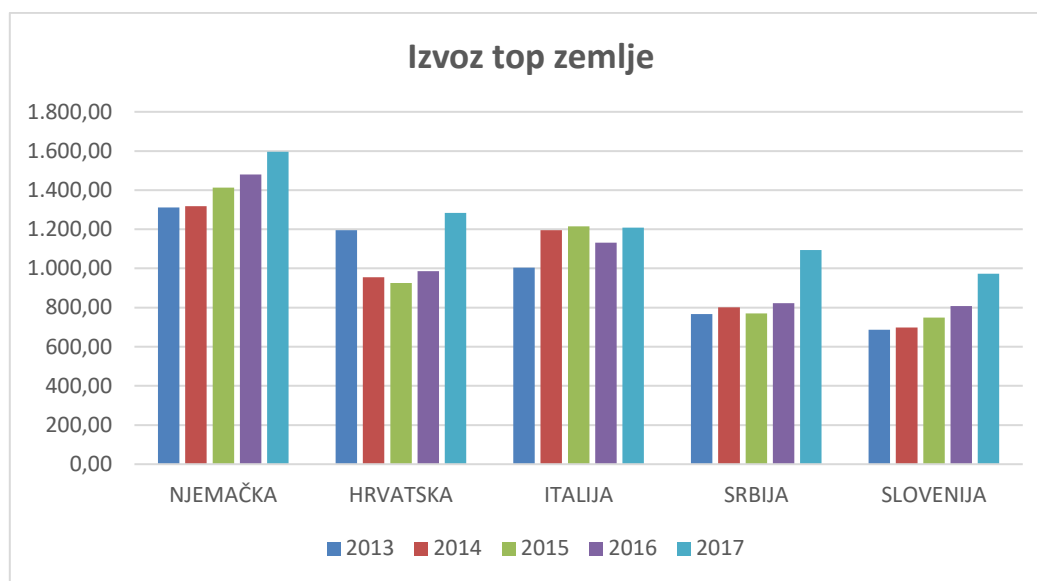
Preliminarni podaci

Navedenih deset zemalja ima učešće od 76% u ukupnom bh **izvozu** u 2017.godini.

Bosna i Hercegovina je u posmatranom periodu najviše izvozila u: Njemačku (1,60 milijardi KM), Hrvatsku (1,28 milijardi KM), Italiju (1,21 milijardu KM), Srbiju (1,09 milijardi KM), Sloveniju (973,40 miliona KM), Austriju (899,24 miliona KM), Tursku (431,09 miliona KM), te Crnu Goru (352,36 miliona KM).

U 2017. godini zabilježen je rast izvoza od 17%, a najveći doprinos tom rastu imao je izvoz u: Hrvatsku 3,16 p.p, Srbiju 2,88 p.p, Austriju 1,79 p.p, Sloveniju 1,76 p.p, te u Njemačku 1,23 p.p.

Grafikon 5. - Najznačajnije zemlje u izvozu (mil.KM)

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Na prethodnom grafikonu (Grafikon 5.) prikazan je izvoz u zemlje u koje Bosna i Hercegovina najviše izvozila u 2017. godini.

Posmatrajući period od pet godina, rast izvoza zabilježen je u Njemačku, Srbiju, te Sloveniju.

Tabela 7. - BiH uvoz po zemljama - najznačajnijim partnerima

RB	ZEMLJA	Vrijednost (mil.KM)					Učešće 2017	Index
		2013	2014	2015	2016	2017		
1	NJEMAČKA	1.734,84	1.869,56	1.914,12	1.998,88	2.103,77	11,60%	105,25
2	ITALIJA	1.482,25	1.653,56	1.758,29	1.899,58	2.062,11	11,37%	108,56
3	SRBIJA	1.485,62	1.629,52	1.728,43	1.828,14	2.029,96	11,19%	111,04
4	HRVATSKA	1.956,38	1.851,69	1.673,07	1.617,71	1.828,43	10,08%	113,03
5	KINA	914,08	1.359,55	1.091,67	1.091,97	1.186,07	6,54%	108,62
6	SLOVENIJA	754,34	763,24	773,50	831,40	912,70	5,03%	109,78
7	RUSIJA	1.506,18	1.292,47	910,07	729,43	856,13	4,72%	117,37
8	TURSKA	493,28	582,20	644,70	687,35	766,58	4,23%	111,53
9	AUSTRIJA	519,29	532,11	560,86	556,40	618,74	3,41%	111,21
10	SAD	386,80	475,38	441,16	327,74	584,80	3,22%	178,43
UKUPNO (1-10)		11.233,08	12.009,28	11.495,87	11.568,60	12.949,29	71,41%	111,93
Ostale zemlje		3.937,09	4.190,00	4.355,99	4.592,41	5.184,97	28,59%	112,90
UKUPNO		15.170,17	16.199,28	15.851,86	16.161,01	18.134,26	100,00%	112,21

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

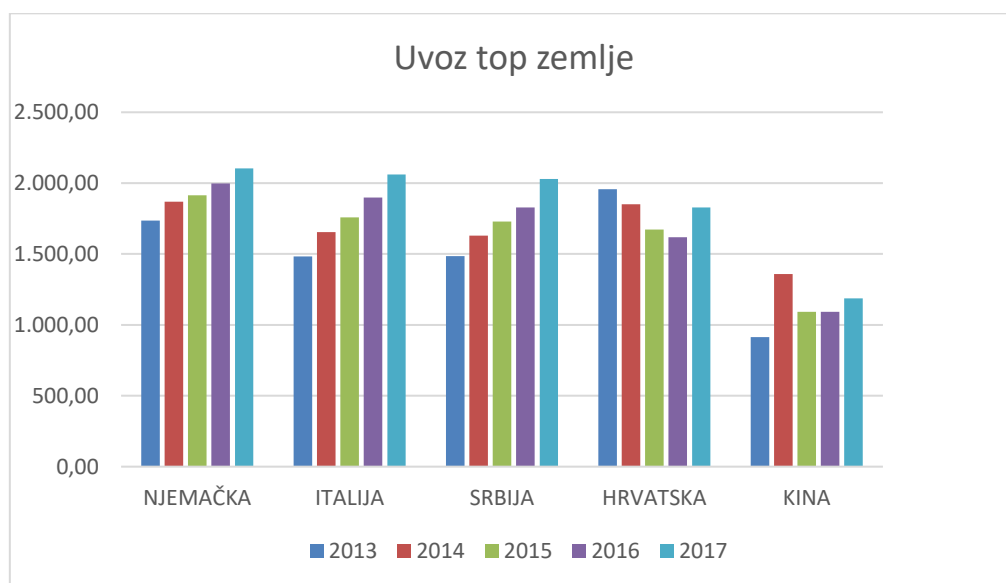
Preliminarni podaci

Navedenih deset zemalja ima učešće od 71% u ukupnom bh **uvozu** u 2017. godini.

Bosna i Hercegovina je u 2017. godini najviše uvozila iz: Njemačke (2,10 milijardi KM), Italije (2,06 milijardi KM), Srbije (2,03 milijarde KM), Hrvatske (1,83 milijarde KM), Kine (1,19 milijardi KM), Slovenije (912,70 miliona KM), Rusije (856,13 miliona KM), te Turske (766,58 miliona KM).

U 2017. godini u odnosu na prethodnu godinu zabilježen je rast uvoza od 12%, a najveći doprinos rastu uvoza ima uvoz iz: SAD-a 1,59 p.p, Hrvatske 1,30 p.p Srbije 1,25 p.p, te Italije 1,01 p.p.

Grafikon 6. Najznačajnije zemlje u uvozu (mil.KM)

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Na prethodnom grafikonu (Grafikon 6.) prikazan je uvoz iz zemalja iz kojih je Bosna i Hercegovina najviše uvozila u 2017. godini.

Posmatrajući period od pet godina uvoz iz Njemačke, Italije i Srbije bilježi trend rasta.

Tabela 8. - BiH deficit po zemljama - najznačajnijim partnerima

RB	ZEMLJA	Vrijednost (mil.KM)					Učešće	Index
		2013	2014	2015	2016	2017		
1	KINA	-903,65	-1.346,00	-1.063,41	-1.065,95	-1.147,79	16,21%	107,68
2	SRBIJA	-718,86	-828,83	-957,74	-1.005,30	-936,27	13,22%	93,13
3	ITALIJA	-478,96	-458,13	-543,36	-768,49	-853,07	12,05%	111,01
4	RUSIJA	-1.449,02	-1.212,89	-812,09	-619,60	-709,48	10,02%	114,51
5	HRVATSKA	-761,74	-896,65	-747,90	-632,35	-545,57	7,71%	86,28
6	SAD	-350,03	-433,59	-376,49	-256,16	-511,52	7,22%	199,69
7	NJEMAČKA	-424,00	-552,07	-501,22	-519,47	-508,06	7,18%	97,81
8	POLJSKA	-300,94	-331,31	-366,52	-374,53	-414,48	5,85%	110,67
9	TURSKA	-318,60	-347,81	-290,07	-286,30	-335,48	4,74%	117,18
10	MAĐARSKA	-302,81	-246,99	-222,35	-210,70	-195,97	2,77%	93,01
Ukupno (1-10)		-6.008,61	-6.654,25	-5.881,14	-5.738,84	-6.157,70	86,97%	107,30
Ostale zemlje		-781,07	-863,29	-983,40	-1.004,06	-922,95	13,03%	91,92
UKUPNO		-6.789,68	-7.517,54	-6.864,55	-6.742,91	-7.080,65	100,00%	105,01

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedenih deset zemalja učestvuje u ukupnom bh deficitu od 87% u 2017. godini.

U posmatranom periodu 2017. godine Bosna i Hercegovina je najveći deficit zabilježila sa: Kinom (1,15 milijardi KM), Srbijom (936,27 miliona KM), Italijom (853,07 miliona KM), Rusijom (709,48 miliona KM), te sa Hrvatskom (545,57 miliona KM).

Poređenjem 2017. godine sa 2016. godinom, zabilježen je značajan rast deficita u robnoj razmjeni sa SAD- om od 100%.

4. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO REGIONIMA

Tabela 9. - Izvoz po regionima

RB	Region	Vrijednost (mil.KM)					Index	Učešće 2017
		2013	2014	2015	2016	2017		
1	EU	6.172,18	6.266,55	6.452,62	6.735,91	7.866,23	116,78	71,16
2	CEFTA	1.335,73	1.358,24	1.334,26	1.393,66	1.790,32	128,46	16,20
3	EFTA	146,66	172,01	159,16	182,24	196,14	107,63	1,77
4	UoST*	174,69	234,39	354,63	401,05	431,09	107,49	3,90
5	Ostatak svijeta	551,24	650,55	686,64	705,26	769,82	109,15	6,96
Ukupno		8.380,50	8.681,74	8.987,31	9.418,11	11.053,61	117,37	100,00

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Zemlje Ugovora o slobodnoj trgovini (Turska)

Tabela 10. - Uvoz po regionima

RB	Region	Vrijednost (mil.KM)					Index	Učešće 2017
		2013	2014	2015	2016	2017		
1	EU	9.110,00	9.543,93	9.644,83	10.007,08	11.075,96	110,68	61,08%
2	CEFTA	1.679,26	1.863,08	1.957,09	2.069,00	2.319,19	112,09	12,79%
3	EFTA	88,05	93,94	105,85	109,35	124,61	113,96	0,69%
4	UoST*	493,28	582,20	644,70	687,35	766,58	111,53	4,23%
5	Ostatak svijeta	3.799,58	4.116,11	3.499,39	3.288,24	3.847,92	117,02	21,22%
Ukupno		15.170,17	16.199,28	15.851,86	16.161,01	18.134,26	112,21	100,00%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Zemlje Ugovora o slobodnoj trgovini (Turska)

Tabela 11. - Deficit/Suficit po regionima

RB	Region	Vrijednost (mil.KM)					Index	Učešće 2017
		2013	2014	2015	2016	2017		
1	EU	-2.937,82	-3.277,38	-3.192,21	-3.271,17	-3.209,73	98,12	45,33%
2	CEFTA	-343,52	-504,84	-622,83	-675,34	-528,87	78,31	7,47%
3	EFTA	58,61	78,07	53,30	72,89	71,53	98,13	-1,01%
4	UoST*	-318,60	-347,81	-290,07	-286,30	-335,48	117,18	4,74%
5	Ostatak svijeta	-3.248,35	-3.465,57	-2.812,74	-2.582,98	-3.078,10	119,17	43,47%
Ukupno		-6.789,68	-7.517,54	-6.864,55	-6.742,91	-7.080,65	105,01	100,00%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Zemlje Ugovora o slobodnoj trgovini (Turska)

U 2017. godini u odnosu na prethodnu godinu, u robnoj razmjeni sa EU zabilježen je rast izvoza (17%), rast uvoza (11%), te pad deficita (2%).

U istom periodu u robnoj razmjeni sa zemljama članicama CEFTA-e zabilježen je značajan rast izvoza (28%), rast uvoza (12%), te pad deficita (22%).

Robnu razmjenu sa Turskom u 2017. godini u odnosu na prethodnu godinu karakteriše rast izvoza (7%), uvoza (12%) i deficita (17%).

Bosna i Hercegovina bilježi suficit jedino sa EFTA-om. U posmatranom periodu 2017. godine, zabilježen je rast izvoza (8%), rast uvoza (14%), te pad suficita od 2%.

Pokrivenost uvoza izvozom BiH sa zemljama članicama EU u posmatranom periodu iznosila je 71%, sa zemljama članicama CEFTA-e 77%, sa Turskom 56%, te sa „Ostatkom svijeta“ 20%.

Najveću pokrivenost uvoza izvozom BiH je ostvarila sa potpisnicama EFTA-e od 157%.

5. ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EVROPSKE UNIJE

Tabela 12. - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa EU

Mil.KM

OPIS	2013	2014	2015	2016	2017	Prosjek	Index
IZVOZ	6.172,18	6.266,55	6.452,62	6.735,91	7.866,23	6.698,70	116,78
UVOZ	9.110,00	9.543,93	9.644,83	10.007,08	11.075,96	9.876,36	110,68
OBIM	15.282,18	15.810,49	16.097,46	16.742,99	18.942,19	16.575,06	113,14
DEFICIT/SUFICIT	-2.937,82	-3.277,38	-3.192,21	-3.271,17	-3.209,73	-3.177,66	98,12
POKRIVENOST (%)	67,75	65,66	66,90	67,31	71,02	-	-

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U 2017. godini ukupan **izvoz** BiH u EU iznosio je 7,87 milijardi KM, što je za 1,13 milijardi KM više u odnosu na 2016. godinu i predstavlja rast od 17%.

U ukupnom izvozu u EU najveće učešće ima Njemačka (20,29%), Hrvatska (16,31%), Italija (15,37%), Slovenija (12,37%), te Austrija (11,43%). ([Prilog 1](#))

U 2017. godini vrijednost **uvoza** iz EU iznosila je 11,08 milijardi KM, što je za 1,07 milijardi KM više u odnosu na 2016. godinu i predstavlja rast od 11%.

Najveće učešće u ukupnom uvozu iz EU ima Njemačka (18,99%), zatim Italija (18,62%), te Hrvatska (16,51%). ([Prilog 2](#))

U 2017. godini vrijednost **deficita** sa zemljama EU iznosila je 3,21 milijardu KM, gdje je deficit smanjen za 64,45 miliona KM ili za 2% u odnosu na 2016. godinu.

Najveće učešće u deficitu u BiH razmjeni sa EU bilježe Italija (26,58%), Hrvatska (17,00%), Njemačka (15,83%), te Poljska (12,91%). ([Prilog 3](#))

Pokrivenost uvoza izvozom sa zemljama EU u 2017. godini iznosila je 71%.

5.1 Robna razmjena sa EU po TB

Tabela 13. - Struktura BiH izvoza u EU po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	2013	2014	2015	2016	2017	Učešće 2017	Index
1	9401	Sjedala (osim onih iz tarifnog broja 9402)	558,75	567,78	561,16	598,40	629,95	8,01%	105,27
2	7601	Aluminij u sirovim oblicima:	389,91	354,48	313,37	232,95	341,12	4,34%	146,43
3	6403	Obuća sa vanjskim đonovima od gume, plastične mase, kože ili umjetne kože i gornjim dijelom od kože:	298,22	332,95	303,18	310,40	305,66	3,89%	98,47
4	9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi:	192,60	195,96	218,72	259,81	290,47	3,69%	111,80
5	2716	Električna energija	246,96	76,42	128,32	169,91	272,74	3,47%	160,52
Ukupno (1-5)			1.686,44	1.527,58	1.524,76	1.571,48	1.839,94	23,39%	117,08
Ostalo			4.485,74	4.738,97	4.927,86	5.164,42	6.026,29	76,61%	116,69
UKUPNO			6.172,18	6.266,55	6.452,62	6.735,91	7.866,23	100,00%	116,78

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedene grupe proizvoda koje BiH izvozi u EU imaju učešće od 23,4% u ukupnom bh izvozu u EU u 2017. godini i sve su industrijski proizvodi.

U 2017. godini najveći doprinos na rast bh izvoza u EU ima izvoz u:

- Hrvatsku - električne energije (TB 2716) – 268,81 milion KM, ↑60,38% ;
- Hrvatsku - aluminija u sirovim oblicima (TB 7601) – 94,63 miliona KM, ↑146,38%;
- Austriju - aluminija u sirovim oblicima (TB 7601) – 61,16 miliona KM, ↑156,62%;
- Holandiju - biodizela i mješavine od njega (TB 3826) – 52,86 miliona KM, ↑108,19%.

Posmatrajući period od pet godina, zabilježen je rast izvoza u EU sjedala i ostalog namještaja.

Tabela 14. - Struktura BiH uvoza iz EU po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	2013	2014	2015	2016	2017	Učešće 2017	Index
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	949,46	877,37	739,56	715,36	819,12	7,40%	114,50
2	8703	Osobni automobili i druga motorna vozila	458,75	496,06	512,15	557,23	633,09	5,72%	113,61
3	3004	Lijekovi (osim proizvoda iz tarifnih brojeva 3002, 3005 i 3006)	312,90	328,77	343,84	350,55	352,60	3,18%	100,58
4	2716	Električna energija	88,92	33,41	59,34	60,46	205,84	1,86%	340,44
5	4107	Goveđe kože osim kože iz tarifnog broja 4114	135,48	172,36	185,59	198,78	203,83	1,84%	102,54
Ukupno (1-5)			1.945,50	1.907,97	1.840,48	1.882,38	2.214,47	19,99%	117,64
Ostalo			7.164,50	7.635,97	7.804,35	8.124,71	8.861,49	80,01%	109,07
UKUPNO			9.110,00	9.543,93	9.644,83	10.007,08	11.075,96	100,00%	110,68

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedene grupe proizvoda koje BiH uvozi iz EU imaju učešće 20% u ukupnom bh uvozu iz EU u 2017. godini.

U 2017. godini najveći doprinos na rast bh uvoza iz EU ima uvoz iz:

- Hrvatske - električne energije (TB 2716) – 148,38 miliona, ↑280%;
- Italije - naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 286,11 miliona KM, ↑24%;
- Hrvatske - naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 446,00 miliona KM, ↑13%;
- Njemačke – osobnih automobila (TB 8703) – 360,98 miliona KM, ↑10%;

Posmatrajući period od pet godina, zabilježen je rast uvoza iz EU osobnih automobila, lijekova, te govedih koža.

5.2 Robna razmjena sa Hrvatskom

Tabela 15. - Robna razmjena BiH sa Hrvatskom po vrstama proizvoda

Mil.KM

God.	Vrsta proizvoda	IZVOZ	INDEX izvoz	UVOZ	INDEX uvoz	OBIM	DEFICIT/SUFICIT	INDEX deficit	POKRIVENOST (%)
2013	Ind.	1.019,37	-	1.412,93	-	2.432,30	-393,56	-	72,15
	Polj.	175,27	-	543,45	-	718,71	-368,18	-	32,25
	Ukupno	1.194,64	-	1.956,38	-	3.151,02	-761,74	-	61,06
2014	Ind.	848,18	83	1.391,04	98	2.239,23	-542,86	138	60,97
	Polj.	106,87	61	460,65	85	567,51	-353,78	96	23,20
	Ukupno	955,05	80	1.851,69	95	2.806,74	-896,65	118	51,58
2015	Ind.	823,15	97	1.205,52	87	2.028,67	-382,37	70	68,28
	Polj.	102,01	95	467,55	101	569,56	-365,54	103	21,82
	Ukupno	925,17	97	1.673,07	90	2.598,23	-747,90	83	55,30
2016	Ind.	873,74	106	1.169,91	97	2.043,65	-296,17	77	74,68
	Polj.	111,62	109	447,81	96	559,43	-336,19	92	24,93
	Ukupno	985,36	107	1.617,71	97	2.603,07	-632,35	85	60,91
2017	Ind.	1.169,49	134	1.367,60	117	2.537,09	-198,11	67	85,51
	Polj.	113,37	102	460,83	103	574,20	-347,46	103	24,60
	Ukupno	1.282,86	130	1.828,43	113	3.111,29	-545,57	86	70,16

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Bosna i Hercegovina je u 2017. godini u Hrvatsku izvezla robe u vrijednosti od 1,28 milijardi KM, što je za 30% više u odnosu na prethodnu godinu. Uvoz iz Hrvatske u 2017. godini iznosio je 1,83 milijarde KM i veći je za 13% u odnosu na uvoz u 2016. godini. Vanjskotrgovinski deficit u robnoj razmjeni sa Hrvatskom manji je za 14% u odnosu na 2016. godinu i iznosi 545,57 miliona KM. Pokrivenost uvoza izvozom sa Hrvatskom 2017. godini iznosila je 70%.

Izvoz u Hrvatsku u 2017. godini učestvuje sa 11,61% u ukupnom bh izvozu, dok uvoz iz Hrvatske učestvuje sa 10,08% u ukupnom bh uvozu.

U 2017. godini, u odnosu na 2016. godinu, zabilježen je rast izvoza industrijskih proizvoda u Hrvatsku (34%), rast uvoza industrijskih proizvoda (17%), te značajan pad deficita u razmjeni industrijskim proizvodima (33%).

U razmjeni poljoprivrednim proizvodima zabilježen je rast izvoza (2%), rast uvoza (3%), te rast trgovinskog deficita (3%).

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Hrvatsku u 2017. godini su: vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode, sa dodatim šećerom ili drugim sredstvima (2202 10) u vrijednosti od 18,68 miliona KM; slatki keksi (1905 31) u vrijednosti od 10,36 miliona KM, mlijeko i pavlaka, sa sadržajem masti većim od 1%, ali ne većim od 6% po masi (0401 20) u vrijednosti od 10,33 miliona KM; te vafli i oblatne (1905 32) u vrijednosti od 7,60 miliona KM.

Industrijski proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Hrvatsku, u 2017. godini su: električna energija (2716 00) u vrijednosti od 268,81 milion KM; legure aluminijske (7601 20) u vrijednosti od 94,63 miliona KM; rešetke, mreže i ograde zavarene na mjestima ukrštanja od žice, najmanje dimenzije poprečnog presjeka 3 mm ili veće i veličine otvora 100 cm² ili većeg (7314 20) u vrijednosti od 39,91 milion KM; te gornji dijelovi obuće i njihovi dijelovi, osim umetaka za ojačanje (6406 10) u vrijednosti od 36,95 miliona KM.

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **uvozili** iz Hrvatske u 2017. godini su: pivo dobiveno od slada (2203 00) u vrijednosti od 60,44 miliona KM; pšenica i suražica, ostala (1001 99) u vrijednosti od 23,39 milion KM; ostali prehrambeni proizvodi koji nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu, npr. složeni alkoholni preparati, izoglučni, laktosni, te glukozni sirupi, itd (2106 90) u vrijednosti od 22,43 miliona KM; te vode mineralne i gazirane vode sa dodatim šećerom (2202 10) u vrijednosti od 19,82 miliona KM.

Od **industrijskih proizvoda** iz Hrvatske su se najviše **uvozila**: naftna ulja, osim sirovih, ostala (2710 19) u vrijednosti od 365,73 miliona KM; električna energija (2716 00) u vrijednosti od 148,38 miliona KM; laka ulja i preparati (2710 12) u vrijednosti od 80,26 miliona KM; ostali portland-cement, osim bijelog (2523 29) u vrijednosti od 54,74 miliona KM; te butan (2711 13) u vrijednosti od 48,94 miliona KM.

6. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA CEFTA-e

Tabela 16. - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa CEFTA-om

Mil. KM

OPIS	2013	2014	2015	2016	2017	Prosjek	Index
IZVOZ	1.335,73	1.358,24	1.334,26	1.393,66	1.790,32	1.442,44	128,46
UVOZ	1.679,26	1.863,08	1.957,09	2.069,00	2.319,19	1.977,52	112,09
OBIM	3.014,99	3.221,32	3.291,36	3.462,66	4.109,51	3.419,97	118,68
DEFICIT/SUFICIT	-343,52	-504,84	-622,83	-675,34	-528,87	-535,08	78,31
POKRIVENOST	79,54%	72,90%	68,18%	67,36%	77,20%		

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U 2017. godini ukupan **izvoz** BiH u CEFTA-u iznosio je 1,79 milijardi KM, što je za 396,66 miliona KM više u odnosu na 2016. godinu i predstavlja rast od 28%.

U posmatranom periodu vrijednost **uvoza** iz CEFTA-e iznosila je 2,32 milijarde KM, što je za 250,19 miliona KM više u odnosu na isti period prethodne godine i predstavlja rast od 12%. Posmatrajući period od pet godina zabilježen je rast uvoza u BiH.

U 2017. godini vrijednost **deficita** sa zemljama CEFTA-e iznosila je 528,87 miliona KM, gdje je deficit smanjen u odnosu na isti period prethodne godine za 22% (ili za 146,47 miliona KM).

Stopa rasta izvoza je znatno veća od stope rasta uvoza, što je dovelo do rasta stope pokrivenosti za 9,84%, te pokrivenost uvoza izvozom sa zemljama CEFTA-e u 2017. godini iznosi 77,20%.

6.1 Robna razmjena po zemljama – potpisnicama CEFTA-e

Tabela 17. - Robna razmjena po zemljama potpisnicama CEFTA-e

Mil.KM

Potpisnica	2016		2017		Index
	IZVOZ	% Učešća	IZVOZ	% Učešća	
Albanija	45,39	3,26%	41,24	2,30%	90,86
Crna Gora	240,75	17,27%	352,36	19,68%	146,36
Kosovo*	149,06	10,70%	153,98	8,60%	103,30
Makedonija	132,12	9,48%	144,94	8,10%	109,70
Moldavija	3,48	0,25%	4,10	0,23%	117,73
Srbija	822,85	59,04%	1.093,68	61,09%	132,91
Ukupno CEFTA	1.393,66	100,00%	1.790,32	100,00%	128,46
Potpisnica	UVOZ	% Učešća	UVOZ	% Učešća	Index
Albanija	15,83	0,77%	22,85	0,99%	144,27
Crna Gora	51,21	2,48%	90,37	3,90%	176,46
Kosovo*	16,98	0,82%	17,16	0,74%	101,04
Makedonija	152,23	7,36%	154,64	6,67%	101,58
Moldavija	4,59	0,22%	4,23	0,18%	92,03
Srbija	1.828,14	88,36%	2.029,96	87,53%	111,04
Ukupno CEFTA	2.068,99	100,00%	2.319,19	100,00%	112,09
Potpisnica	DEFICIT/SUFICIT	% Učešća	DEFICIT/SUFICIT	% Učešća	Index
Albanija	29,56	-4,38%	18,40	-3,48%	62,25
Crna Gora	189,54	-28,07%	262,00	-49,54%	138,23
Kosovo*	132,08	-19,56%	136,83	-25,87%	103,59
Makedonija	-20,11	2,98%	-9,69	1,83%	48,21
Moldavija	-1,11	0,16%	-0,13	0,02%	11,28
Srbija	-1.005,30	148,86%	-936,27	177,03%	93,13
Ukupno CEFTA	-675,33	100,00%	-528,87	100,00%	78,31

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Po rezoluciji VSUN 1244

U 2017. godini u ukupnom izvozu u zemlje CEFTA-e (1,79 milijardi KM), Srbija ostvaruje najveće učešće od 61% (1,09 milijardi KM), a Crna Gora učestvuje sa 20% (352,36 miliona KM). Navedene zemlje zajedno učestvuju sa 81% u ukupnom bh izvozu u zemlje potpisnice CEFTA-e.

U 2017. godini, u odnosu na 2016. godinu, zabilježen je značajan rast izvoza u Crnu Goru (46%), u Srbiju (33%), te u Moldaviju (18%), dok je zabilježen pad izvoza u Albaniju (9%).

U ukupnom uvozu iz zemalja CEFTA-e (2,32 milijarde KM), Srbija ostvaruje najznačajnije učešće od 88% (2,03 milijarde KM), dok Makedonija učestvuje sa 7% (154,64 miliona KM), a Crna Gora sa 4% (90,37 miliona KM). Navedene zemlje zajedno učestvuju sa 99% u ukupnom bh uvozu iz zemalja potpisnica CEFTA-e.

U 2017. godini, u odnosu na 2016. godinu, zabilježen je rast uvoza iz Crne Gore od 76%, zatim Albanije od 44%, te Srbije od 11%.

U 2017. godini BiH je ostvarila najveći deficit u razmjeni sa Srbijom od 936,27 miliona KM.

6.2 Robna razmjena sa zemljama CEFTA-e po tarifnim brojevima (TB)

Tabela 18. - Struktura BiH izvoza u zemlje CEFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	2013	2014	2015	2016	2017	Učešće 2017	Index
1	2704	Koks i polukoks od kamenog uglja, mrkog uglja ili treseta	48,56	84,14	98,61	98,78	208,18	11,63%	210,76
2	2716	Električna energija	171,22	166,89	122,19	111,87	137,86	7,70%	123,24
3	7214	Šipke od željeza ili nelegiranog čelika samo kovane, toplo valjane,	88,74	92,09	104,54	129,85	115,08	6,43%	88,63
4	7213	Toplo valjana žica od željeza ili nelegiranog čelika	78,37	97,92	105,38	93,24	111,15	6,21%	119,21
5	4407	Drvo obrađeno po dužini piljenjem, debljine veće od 6 mm	65,74	60,17	62,94	73,70	86,40	4,83%	117,23
Ukupno (1-5)			452,63	501,22	493,66	507,43	658,67	36,79%	129,81
Ostalo			883,10	857,02	840,61	886,23	1131,65	63,21%	127,69
Ukupan izvoz u zemlje CEFTA-e			1.335,73	1.358,24	1.334,26	1.393,66	1.790,32	100,00%	128,46

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U 2017. godini najveće učešće u ukupnom izvozu na tržište CEFTA-e imaju: koks i polukoks (TB 2704) od 12%; električna energija (TB 2716) od 8%; šipke od željeza ili nelegiranog čelika (TB 7214) od 6%; toplo valjana žica (TB 7213) od 6%; te obrađeno drvo (TB 4407) od 5%.

Posmatrajući period od pet godina zabilježen je rast izvoza koksa i obrađenog drveta.

U 2017. godini najveći doprinos na rast bh izvoza u CEFTA-u ima izvoz u:

- Srbiju - koksa i polukoksa (TB 2704) – 203,31 milion KM, ↑116% ;
- Srbiju - toplo valjane žice (TB 7213) – 69,31 milion KM, ↑43% ;
- Srbiju- električne energije (TB 2716) – 113,42 miliona KM, ↑22% ;
- Srbiju - željeznih ili čeličnih konstrukcija (TB 7308) – 26,07 milion KM, ↑191%.

Tabela 19. - Struktura BiH uvoza iz zemalja CEFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	2013	2014	2015	2016	2017	Učešće 2017	Index
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	60,38	95,20	90,79	89,62	135,78	5,85%	151,50
2	2716	Električna energija	31,60	55,74	47,04	54,99	111,27	4,80%	202,35
3	1512	Ulje od sjemena suncokreta, šafranike ili pamuka i njihove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali hemijski nemodifikovani	36,45	34,66	60,31	92,94	105,96	4,57%	114,00
4	1905	Hljeb, peciva, kolači, keksi i ostali pekarski proizvodi	65,97	70,32	66,54	69,27	70,94	3,06%	102,42
5	1005	Kukuruz	69,78	76,44	66,19	92,18	69,04	2,98%	74,90
Ukupno (1-5)			264,18	332,36	330,86	399,00	492,99	21,26%	123,56
Ostalo			1.415,08	1.530,72	1.626,23	1.669,99	1.826,20	78,74%	109,35
Ukupan uvoz iz zemalja CEFTA-e			1.679,26	1.863,08	1.957,09	2.069,00	2.319,19	100,00%	112,09

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U 2017. godini najveće učešće u ukupnom uvozu iz CEFTA-e imaju: naftna ulja (TB 2710) od 6%; električna energija (TB 2716) od 5%; ulje od sjemena suncokreta (TB 1512) od 5%; hljeb, peciva i kolači (TB 1905) od 3%, te kukuruz (TB 1005) od 3%.

Posmatrajući period od pet godina zabilježen je rast uvoza električne energije, suncokretovog ulja, te hljeba i peciva.

U 2017. godini najveći doprinos na rast bh uvoza iz CEFTA-e ima uvoz iz:

- Srbije - električne energije (TB 2716) – 100,57 miliona KM, ↑136% ;
- Srbije - naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 135,72 miliona KM, ↑51% ;
- Crne Gore - aluminija u sirovim oblicima (TB 7601) – 43,49 miliona KM, ↑262% ;
- Srbije – suncokretovog sjemena (TB 1206) – 60,85 miliona KM, ↑47%.

6.3 Robna razmjena sa Srbijom

Tabela 20. - Robna razmjena BiH sa Srbijom po vrstama proizvoda

Mil.KM

God.	Vrsta proizvoda	IZVOZ	INDEX izvoz	UVOZ	INDEX uvoz	OBIM	DEFICIT/SUFICIT	INDEX deficit	POKRIVENOST (%)
2013	Ind.	660,38	-	826,99	-	1.487,37	-166,61	-	79,85
	Polj.	106,38	-	658,63	-	765,01	-552,25	-	16,15
	Ukupno	766,76	-	1.485,62	-	2.252,38	-718,86	-	51,61
2014	Ind.	678,76	102,78	906,44	109,61	1.585,20	-227,69	136,66	74,88
	Polj.	121,93	114,62	723,08	109,78	845,01	-601,14	108,85	16,86
	Ukupno	800,69	104,43	1.629,52	109,69	2.430,21	-828,83	115,30	49,14
2015	Ind.	647,73	95,43	945,28	104,28	1.593,01	-297,55	130,68	68,52
	Polj.	122,97	100,85	783,15	108,31	906,12	-660,19	109,82	15,70
	Ukupno	770,70	96,25	1.728,43	106,07	2.499,13	-957,74	115,55	44,59
2016	Ind.	690,37	106,58	1.002,41	106,04	1.692,78	-312,04	104,87	68,87
	Polj.	132,47	107,73	825,73	105,44	958,20	-693,25	105,01	16,04
	Ukupno	822,85	106,77	1.828,14	105,77	2.650,99	-1.005,30	104,97	45,01
2017	Ind.	956,52	138,55	1.161,82	115,90	2.118,35	-205,30	65,79	82,33
	Polj.	137,16	103,54	868,13	105,14	1.005,29	-730,97	105,44	15,80
	Ukupno	1.093,68	132,91	2.029,96	111,04	3.123,64	-936,27	93,13	53,88

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

*Poljoprivredni i industrijski proizvodi su razvrstani po WTO

Bosna i Hercegovina je u 2017. godini u Srbiju izvezla robe u vrijednosti od 1,09 milijardi KM, što je za 33% više u odnosu na 2016. godinu. Uvoz iz Srbije iznosio je 2,03 milijarde KM i veći je za 11% u odnosu na vrijednost uvoza u 2016. godini. Vanjskotrgovinski deficit u robnoj razmjeni sa Srbijom iznosio 936,27 miliona KM i manji je za 7% u odnosu na 2016. godinu. Pokrivenost uvoza izvozom sa Srbijom iznosila je 54%.

Izvoz u Srbiju u 2017. godini učestvuje sa 10% u ukupnom bh izvozu, dok uvoz iz Srbije učestvuje sa 11% u ukupnom bh uvozu.

U 2017. godini, u odnosu na 2016. godinu, došlo je do rasta izvoza industrijskih proizvoda od 39% i rasta izvoza poljoprivrednih proizvoda od 4%. Zabilježen je rast uvoza industrijskih proizvoda od 16% i rast uvoza poljoprivrednih proizvoda od 5%. Zabilježen je značajan pad vanjskotrgovinskog deficita od 34% kod industrijskih proizvoda, te blagi rast deficita od 5% kod poljoprivrednih proizvoda.

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Srbiju, u 2017. godini su: maline, kupine, dudovi (murve), loganske bobice, crne, bijele i crvene ribizle i ogrozdi (0811 20) u vrijednosti od 32,69 miliona KM; uljane pogače i ostali čvrsti ostaci dobijeni pri ekstrakciji ulja od soje, nemljeveni, mljeveni ili peletizovani (2304 00) u vrijednosti od 9,80 miliona KM; ostali pripremljeni ili konzervirani proizvodi od kokoši vrste Gallus domesticus (1602 32) u vrijednosti od 7,87 miliona KM; te mlijeko i pavla sa sadržajem masti većim od 1%, ali ne većim od 6% po masi (0401 20) u vrijednosti od 7,69 miliona KM.

Industrijski proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Srbiju u 2017. godini su: koks i polukoks od kamenog uglja, mrkog uglja ili treseta (2704 00) u vrijednosti od 203,31 milion KM; električna energija (2716 00) u vrijednosti od 113,42 miliona KM; toplo valjana žica od željeza ili nelegiranog čelika kružnog poprečnog presjeka promjera manjeg od 14 mm (7213 91) u vrijednosti od 60,95 miliona KM, te šipke od željeza ili nelegiranog čelika sa udubljenjima, rebrima, žljebovima ili drugim deformacijama dobivenim u procesu valjanja ili uvrnute poslije valjanja (7214 20) u vrijednosti od 39,45 miliona KM.

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **uvozili** iz Srbije u 2017. godini su: sirovo ulje od sjemena suncokreta (1512 11) u vrijednosti od 82,08 miliona KM; suncokretovo sjeme (1206 00) u vrijednosti od 60,85 miliona KM; kukuruz, koji nije sjemenski (1005 90) u vrijednosti od 60,16 miliona KM; te pšenica i suražica, ostala (1001 99) u vrijednosti od 50,03 miliona KM.

Od **industrijskih proizvoda** najviše su se **uvozili** iz Srbije: naftna ulja, osim sirovih, ostala (2710 19) u vrijednosti od 106,68 miliona KM; električna energija (2716 00) u vrijednosti od 100,57 KM; te laka ulja i preparati (2710 12) u vrijednosti od 29,04 miliona KM.

7. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA EFTA-e

7.1 Robna razmjena po zemljama – potpisnicama EFTA-e

Tabela 22. - Robna razmjena po zemljama potpisnicama EFTA-e

Mil.KM

POTPISNICA	2016		2017		INDEX
	IZVOZ	% učešća	IZVOZ	% učešća	
Island	0,08	0,05	0,13	0,07%	162,32
Lihtenštajn	1,65	0,91	1,07	0,55%	64,85
Norveška	17,58	9,64	19,38	9,88%	110,27
Švicarska	162,93	89,40	175,55	89,50%	107,75
Ukupno EFTA	182,24	100,00	196,14	100,00%	107,63
POTPISNICA	UVOZ	% učešća	UVOZ	% učešća	INDEX
Island	1,34	1,22	0,63	0,50%	46,96
Lihtenštajn	0,17	0,15	0,11	0,09%	65,18
Norveška	12,64	11,56	14,33	11,50%	113,35
Švicarska	95,20	87,06	109,54	87,91%	115,06
Ukupno EFTA	109,35	100,00	124,61	100,00%	113,96
POTPISNICA	DEFICIT/SUFICIT	% učešća	DEFICIT/SUFICIT	% učešća	INDEX
Island	-1,25	-1,72	-0,49	-0,69%	39,33
Lihtenštajn	1,48	2,03	0,96	1,34%	64,82
Norveška	4,94	6,77	5,05	7,06%	102,39
Švicarska	67,72	92,92	66,01	92,28%	97,46
Ukupno EFTA	72,89	100,00	71,53	100,00%	98,13

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U 2017. godini Bosna i Hercegovina je izvezla robu u EFTA-u u vrijednosti od 196,14 miliona KM, dok je vrijednost uvoza bila 124,61 milion KM, što je dovelo do suficita od 71,53 miliona KM.

Bosna i Hercegovina jedino u robnoj razmjeni sa EFTA-om ostvaruje suficit, međutim suficit je zabilježio pad u odnosu na prethodnu godinu za 2%.

Švicarska je najznačajniji vanjskotrgovinski partner BiH, ukoliko posmatramo zemlje članice EFTA-e i njeno učešće u izvozu je 89,50%, a u uvozu je 88%.

U posmatranoj godini zabilježen je rast izvoza na Island, zatim u Norvešku i Švicarsku, dok je u Lihtenštajn zabilježen pad izvoza. U istoj godini Bosna i Hercegovina je zabilježila rast uvoza iz Norveške i Švicarske, te pad uvoza iz Lihtenštajna i sa Islanda.

7.2 Robna razmjena sa zemljama EFTA-e po tarifnim brojevima (TB)

Tabela 23. - Struktura BiH izvoza u zemlje EFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	2013	2014	2015	2016	2017	Učešće 2017	Index
1	2716	Električna energija	53,73	65,35	33,91	40,68	52,37	26,70%	128,75
2	9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi	8,51	10,96	14,78	15,23	17,54	8,94%	115,14
3	7308	Željezne ili čelične konstrukcije (osim montažnih zgrada iz tarifnog broja 9406) i dijelovi konstrukcija	5,79	9,07	9,30	12,17	13,21	6,73%	108,54
4	7610	Konstrukcije (osim montažnih zgrada iz tarifnog broja 9406) i dijelovi konstrukcija	5,63	6,21	10,69	8,37	10,41	5,31%	124,41
5	9401	Sjedala (osim onih iz tarifnog broja 9402)	1,43	5,99	5,92	7,69	9,04	4,61%	117,55
Ukupno (1-5)			75,09	97,59	74,61	84,13	102,57	52,29%	121,91
Ostalo			71,57	74,42	84,54	98,10	93,57	47,71%	95,38
Ukupan izvoz u zemlje EFTA-e			146,66	172,01	159,16	182,24	196,14	100,00%	107,63

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U 2017. godini najveće učešće u ukupnom izvozu na tržište EFTA-e imaju sljedeći proizvodi: električna energija (TB 2716) od 26,70%; ostali namještaj i njegovi dijelovi (TB 9403) od 8,94%; željezne ili čelične konstrukcije (osim montažnih zgrada iz tarifnog broja 9406) i dijelovi konstrukcija (TB 7308) od 6,73%; konstrukcije (osim montažnih zgrada iz tarifnog broja 9406)

i dijelovi konstrukcija (TB 7610) od 5,31%; te sjedala (osim onih iz tarifnog broja 9402) i njihovi dijelovi (TB 9401) od 4,61%.

Posmatrajući period od pet godina zabilježen je rast izvoza električne energije, ostalog namještaja, željeznih ili čeličnih konstrukcija, konstrukcija i dijelova konstrukcija, te sjedala.

U 2017. godini, najveći doprinos na rast bh izvoza u EFTA-u ima izvoz u:

- Švicarsku - električne energije (TB 2716) – 52,37 miliona KM, ↑28,75%;
- Norvešku - konstrukcija (TB 7610) – 5,72 miliona KM, ↑77,12%.
- Švicarsku- ostalog namještaja (TB 9403) – 15,80 miliona KM, ↑17,87%.

Tabela 24. - Struktura BiH uvoza iz zemalja EFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	2013	2014	2015	2016	2017	Učešće 2017	Index
1	3004	Lijekovi (osim proizvoda iz tarifnih brojeva 3002, 3005 i 3006)	14,69	11,69	13,68	17,86	17,72	14,22%	99,18
2	3002	Ljudska krv, životinjska krv pripremljena za terapijsku, profilaktičnu ili dijagnostičku upotrebu, antiserumi	14,95	13,44	16,57	15,03	15,71	12,61%	104,54
3	7901	Cink u sirovim oblicima	0,00	0,00	2,78	3,69	6,19	4,97%	167,94
4	8431	Dijelovi prepoznatljivi kao namijenjeni isključivo ili uglavnom za mašine iz tarifnih brojeva 8425 do 8430	0,06	0,07	0,06	0,14	5,71	4,58%	3999,68
5	3808	Insekticidi, rodenticidi, fungicidi, herbicidi, sredstva protiv klijanja, sr. za reguliranje rasta biljaka, dezinficijensi i sl.	3,38	3,49	3,77	4,42	3,73	2,99%	84,47
Ukupno (1-5)			33,08	28,69	36,85	41,14	49,06	39,37%	119,26
Ostalo			54,97	65,26	69,00	68,21	75,55	60,63%	110,76
Ukupan uvoz iz zemalja EFTA-e			88,05	93,94	105,85	109,35	124,61	100,00%	113,96

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

*% Index je veći od 999%

U 2017. godini najveće učešće u ukupnom uvozu iz zemalja EFTA-e imaju sljedeći proizvodi: lijekovi, osim proizvoda iz TB 3002, 3005 i 3006 (TB 3004) od 14,22%; ljudska krv, životinjska krv (TB 3002) od 12,61%; cink u sirovim oblicima (TB 7901) od 4,97%; dijelovi prepoznatljivi kao namijenjeni isključivo ili uglavnom za mašine iz tarifnih brojeva 8425 do 8430 (TB 8431) od 4,58%; te insekticidi, rodenticidi, fungicidi, herbicidi, sredstva protiv klijanja, sr. za regulisanje rasta biljaka, dezinficijensi i sl. (TB 3808) od 2,99%.

Posmatrajući period od pet godina zabilježen je rast uvoza ljudske i životinjske krvi, cinka u sirovim oblicima, te dijelova za mašine iz TB 8425 do 8430.

U 2017. godini, najveći doprinos na rast bh uvoza iz EFTA-e ima uvoz iz:

- Švicarske - dijelovi za mašine iz tb 8425 do 8430 (TB 8431) – 5,71 milion KM i zabilježen je enorman rast u odnosu na isti period prošle godine gdje je vrijednost uvoza iznosila 90,49 hiljada KM;
- Švicarske – alatne mašine za obradu materijala (TB 8456) – 2,80 miliona KM, gdje je takođe zabilježen ogroman rast u odnosu na isti period prošle godine kad je uvoz iznosio 97,37 hiljada KM;
- Norveške - cinka u sirovim oblicima (TB 7901) – 6,19 miliona KM, ↑67,94%.

8. ROBNA RAZMJENA BIH SA TURSKOM

Tabela 25. - Robna razmjena BiH sa Turskom po vrstama proizvoda

Mil.KM

God.	Opis	IZVOZ	INDEX izvoz	UVOZ	INDEX uvoz	OBIM	DEFICIT/SUFICIT	INDEX deficit	POKRIVENOST (%)
2013	Ind.	119,43	-	433,71	-	553,15	-314,28	-	27,54
	Polj.	55,25	-	59,57	-	114,82	-4,31	-	92,76
	Ukupno	174,69	-	493,28	-	667,97	-318,60	-	35,41
2014	Ind.	116,37	97	521,48	120	637,85	-405,11	129	22,32
	Polj.	118,02	214	60,72	102	178,74	57,30	-1.328	194,37
	Ukupno	234,39	134	582,20	118	816,60	-347,81	109	40,26
2015	Ind.	123,73	106	587,09	113	645,22	-397,75	98	23,73
	Polj.	230,90	196	57,61	95	288,50	173,29	302	400,81
	Ukupno	354,63	151	644,70	111	999,33	-290,07	83	55,01
2016	Ind.	104,52	84	627,79	120	732,31	-523,27	132	16,65
	Polj.	296,53	128	59,56	103	356,09	236,96	137	497,84
	Ukupno	401,05	113	687,35	107	1.088,40	-286,30	99	58,35
2017	Ind.	143,58	137	701,89	112	845,48	-558,31	107	20,46
	Polj.	287,51	97	64,68	109	352,19	222,83	94	444,50
	Ukupno	431,09	107	766,58	112	1.197,67	-335,48	117	56,24

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

*Poljoprivredni i industrijski proizvodi su razvrstani po WTO

Bosna i Hercegovina je u 2017. godini u Tursku izvezla robe u vrijednosti od 431,09 miliona KM, što je za 7% više u odnosu na prethodnu godinu. Uvoz iz Turske u posmatranoj 2017. godini iznosio je 766,58 miliona KM i veći je za 12% u odnosu na vrijednost uvoza u prethodnoj godini.

Vanjskotrgovinski deficit u robnoj razmjeni sa Turskom iznosio je 335,48 miliona KM i veći je za 17% u odnosu na prethodnu godinu. Pokrivenost uvoza izvozom sa Turskom u 2017. godini iznosila je 56,24%.

Izvoz u Tursku u 2017. godini učestvuje sa 3,90% u ukupnom bh izvozu, dok uvoz iz Turske učestvuje sa 4,23% u ukupnom bh uvozu.

U 2017. godini u odnosu na prethodnu godinu, došlo je do rasta izvoza industrijskih proizvoda (37%), rasta uvoza industrijskih proizvoda (12%), te rasta deficita u razmjeni industrijskim proizvodima (7%).

U posmatranoj 2017. godini došlo je do pada izvoza poljoprivrednih proizvoda u Tursku od 3%, rasta uvoza poljoprivrednih proizvoda iz Turske od 9%, te pada suficita u razmjeni poljoprivrednim proizvodima sa Turskom od 6%.

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Tursku u 2017. godini su: ulje od sjemena suncokreta, šafranike ili pamuka i njihove frakcije - ostalo (TB 1512 19) u vrijednosti od 79,47 miliona KM; ulje od sjemena suncokreta, šafranike ili pamuka i njihove frakcije- sirovo ulje (TB 1512 11) u vrijednosti od 66,82 miliona KM; goveđe meso, svježe ili rashlađeno-bez kostiju (TB 020130) u vrijednosti od 47,40 miliona KM; brašno od pšenice ili suražice (TB 1101 00) u vrijednosti od 45,77 miliona KM; pšenica i suražica-ostala (TB 1001 99) u vrijednosti od 11,22 miliona KM.

Industrijski proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Tursku u posmatranoj 2017. godini su: otpaci i lomljevina od željeza ili čelika, otpadni ingoti od željeza ili čelika za pretaljivanje-ostali (TB 7204 49) u vrijednosti od 34,08 miliona KM; sjedala (osim onih iz tarifnog broja 9402) i njihovi dijelovi-dijelovi (TB 9401 90) u vrijednosti od 30,49 miliona KM; bombe, granate, torpeda, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi-ostala municija i njeni dijelovi (TB 9306 30) u vrijednosti od 18,28 miliona KM; kraft-papir i karton nepremazani, u rolnama ili listovima, osim onih iz tarifnih brojeva 4802 i 4803-nebijeljeni (TB 480421) u vrijednosti od 8,86 miliona KM; te ostale soli neorganskih kiselina ili peroksikiselina (uključujući aluminosilikate hemijski određene ili neodređene), osim azida-dvostruki ili kompleksni silikati, uključujući aluminosilikate hemijski određene ili neodređene (TB 2842 10) u vrijednosti od 8,11 miliona KM.

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **uvozili** iz Turske u 2017. godini su: limuni i limete (TB 0805 50) u vrijednosti od 6,73 miliona KM; proizvodi od šećera (uključujući bijelu čokoladu), bez kaka- ostali (TB 1704 90) u vrijednosti od 5,98 miliona KM; paradajz, svjež ili rashlađen (TB 0702 00) u vrijednosti od 4,53 miliona KM; čokolada i ostali prehrambeni proizvodi koji sadrže kakao - ostali (TB 1806 90) u vrijednosti od 4,27 miliona KM; te hljeb,

peciva, kolači, keksi i ostali pekarski proizvodi sa sadržajem kakaa ili bez kakaa-ostalo (TB 1905 90) u vrijednosti od 3,62 miliona KM.

Industrijski proizvodi koji su se najviše **uvozili** iz Turske u posmatranoj 2017. godini su: monitori i projektori, koji ne sadrže televizijski prijemnik, televizijski prijemnici-ostali, u boji (TB 8528 72) u vrijednosti od 18 miliona KM; T-majice, majice bez rukava i ostale potkošulje, pletene ili heklane-od pamuka (TB 6109 10) u vrijednosti od 16,04 miliona KM; lijekovi (osim proizvoda iz tarifnih brojeva 3002, 3005 i 3006)-ostalo (TB 3004 90) u vrijednosti od 14,39 miliona KM; te tepisi i ostali tekstilni podni prekrivači, tkani-od vještačkih ili sintetičkih tekstilnih materijala (TB 5702 42) u vrijednosti od 13,16 miliona KM.

9. ROBNA RAZMJENA BIH U SEKTORU POLJOPRIVREDE

U poljoprivrednom sektoru u Bosni i Hercegovini i tokom 2017. godine su nastavljene aktivnosti na realizaciji ključnih prioriteta za napredak u kontekstu evropskih integracija i sprovođenja reformi. Osim toga poljoprivredno-prehrambeni sektor u BiH se u izvještajnom periodu susreo sa ponovnim barijerama u trgovini poljoprivrednim proizvodima, ovaj put od Republike Hrvatske, nastavkom rješavanjem brojnih otvorenih pitanja u vezi izvoza poljoprivrednih proizvoda na inostrana tržišta, te novim uslovima u trgovini uslovljenih dodatnom liberalizacijom domaćeg tržišta.

Iako je planirano da stupanjem na snagu Dodatnog protokola uz Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između BiH i EU, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Republike Hrvatske, od 1. februara 2017. godine počnu primjenjivati odredbe dodatne liberalizacije i dodatnog pristupa tržištu Evropske unije za dogovorene proizvode iz BiH, to se ipak nije desilo jer nisu blagovremeno izvršene izmjene uredbi Evropske komisije, čime se primjena sporazuma i sistema tarifnih kvota prolongirana za dva mjeseca. S obzirom da se radilo o neažurnosti evropske administracije, Evropska komisija je garantovala da će se po uspostavljanju administriranja tarifnim kvotama osigurati i retroaktivna primjena, onako kako je to dogovoreno i planirano, što je i učinjeno i u potpunosti je izvršena refundacija naplaćene carine bh izvoznicima.

Početkom godine Stalni odbor za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje Evropske komisije odobrio je BiH prevoz svježeg goveđeg mesa kopnenim putem preko teritorije Evropske unije. Odobrenje prevoza svježeg mesa preko teritorije Evropske unije je rezultat višemjesečnih napora i provedenih aktivnosti Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH i Kancelarije za veterinarstvo BiH sa nadležnim službama Evropske komisije. Na ovaj način je omogućeno izvoznicima iz BiH da koriste i druge, komercijalno povoljnije mogućnosti prevoza mesa u R. Tursku. Ovim je utvrđen sistem garancija da meso i proizvodi od mesa mogu biti

prevoženi preko teritorije Evropske unije ne samo za Tursku, nego i druge zemlje, prije svega za Rusku Federaciju.

Savjet ministara BiH je podržao inicijativu, a nakon toga i donio Odluku da Bosna i Hercegovina nastupi kao Zemlja partner na 84. Međunarodnom sajmu poljoprivrede u Novom Sadu i dao konkretne prijedloge za realizaciju ove inicijative. Na Međunarodnom poljoprivrednom sajmu u Novom Sadu koji je uspješno održan od 13-19 maja 2017.godine, 60 zemalja je predstavilo svoje proizvode i usluge, a Bosna i Hercegovina, kao zemlja-partner, predstavljena je kroz organizaciju zajedničkog nastupa kompanija iz BiH, zatim organizaciju konferencija, okruglih stolova, poslovnih susreta, te degustaciju proizvoda i organizaciju zanimljivih sadržaja za posjetioce. Sa aspekta spoljnotrgovinske politike i značaja sektora poljoprivrede i prehrambene industrije ovo je bila izuzetno važna manifestacija koja je dala značajan podsticaj domaćim kompanijama, posebno u olakšanju njihovog izlaska na nova tržišta i jačanja njihove pozicije u okviru regionalnog ali u evropskog tržišta.

U okviru mostarskog sajma privrede, pod pokroviteljstvom Ministarstava spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH održan je Sajam vina i poljoprivrednih proizvoda zemalja „16+1“ (Kina i zemlje Centralne i Istočne Evrope). U okviru ove sajamske manifestacije održan je Okrugli sto „Vina i poljoprivredni proizvodi zemalja 16+1“ i Poslovni forum „Kina+16“ u cilju razvoja bilateralne i multilateralne saradnje na zajedničkim regionalnim projektima, promovisanja domaće proizvodnje i jačanje ekonomske saradnje između zemalja članica 16+1. Ujedno ova manifestacija je omogućila predstavljanja domaće vinarske industrije, upoznavanje sa propisima koji regulišu pitanja izvoza i uvoza, te mogućnostima izvoza vina iz zemalja Centralne i Istočne Evrope na tržište Kine.

Izvoznici voća i povrća iz Bosne i Hercegovine koji ove proizvode plasiraju na tržište Hrvatske, susreli su se u jeku sezone sa značajno visokim plaćanjem naknade za inspekcijski nadzor i kontrolu usklađenosti voća i povrća s tržišnim standardima prilikom uvoza iz trećih zemalja. Konkretno, Hrvatsko ministarstvo poljoprivrede je u julu donijelo novi pravilnik kojim se uvodi kontrola skoro svih vrsta voća i povrća uvezenih iz zemalja koje nisu članice Evropske unije, a naknada za inspekcijski nadzor povećana je čak za 22 puta u odnosu na domaće proizvode. Uvođenjem neopravdano visoke naknade za pregled voća i povrća iz trećih zemalja, Republika Hrvatska je u suštini uvela klasičan vid neocarinskih barijera u trgovini voćem i povrćem sa trećim zemljama. S tim u vezi, na inicijativu ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, u Sarajevu je organizovan regionalni ministarski sastanak ministara nadležnih za poljoprivredu i međunarodnu trgovinu i u cilju razrješenja ovog problema, zajednički vođeni intenzivni razgovori sa Evropskom komisijom u hrvatskom stranom. Nakon intenzivnih konsultacija i preduzetih koraka u cilju poštovanja preuzetih principa slobodne trgovine, Republika Hrvatska je stavila van snage sporni pravilnik.

Inspeksijski tim Direktorata za hranu, zdravlje, analize i revizije Evropske unije je u periodu od 26 septembra do 6 oktobra posjetio BiH radi procjene sistema službenih kontrola u sektoru peradarstva u svrhu odobravanja izvoza mesa peradi i proizvoda od mesa peradi iz BiH u Evropsku uniju. Inspektori Direktorata su tom prilikom posjetili Kancelariju za veterinarstvo BiH, nadležna entitetska ministarstva poljoprivrede i entitetske uprave za inspeksijske poslove, dvije laboratorije koje obavljaju različite vrste laboratorijskih analiza u sektoru peradarstva i četiri kandidovana objekta za izvoz (dvije klaonice peradi i dva objekta za preradu mesa peradi) kako bi provjerili funkcionisanje sistema službenih kontrola u sektoru peradarstva. S tim u vezi inspektori su u preliminarnom izvještaju navela da postoji sveobuhvatan i dokumentovan sistem službenih kontrola u proizvodnji mesa peradi i proizvoda od mesa peradi, koji uključuje redovne kontrole u objektima, a sistem službenih kontrola podržavaju mreže službenih laboratorija koje su u stanju osigurati pouzdane rezultate testiranja. Ujedno Inspeksijski tim je konstatovao značajna poboljšanja u sistemu službenih kontrola, uključujući i akreditaciju službenih laboratorija i uslove u objektima, a procedure koje je uspostavila Kancelarija za veterinarstvo BiH mogu osigurati da kandidovani objekti ispunjavaju relevantne zahtjeve Evropske unije.

Drugi sastanak Pododbora za poljoprivredu i ribarstvo između predstavnika Evropske komisije i Bosne i Hercegovine održan je u Sarajevu 25.10.2017. kako bi razgovarali o provođenju SSP-a i približavanju propisa u zemlji sa pravnom stečevinom Evropske Unije u oblasti poljoprivrede i ribarstva, uključujući sigurnost hrane, veterinarska i fitosanitarna pitanja.

Konstatovano je da u oblasti poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja nije ostvaren očekivani napredak kada je riječ o ključnim prioritetima. Pozdravljen je ostvaren napredak u vezi finalizacije posla na izradi Zakona o vinu BiH, i pravilnika o geografskim oznakama. U oblastima sigurnosti hrane, veterinarskih i fitosanitarnih pitanja, Evropska komisija je ukazala da BiH da treba da uloži dodatne napore kako bi se usvojio paket državnih zakona o sigurnosti hrane i veterinarstvu, te pozdravila najavu da BiH podnese zahtjev za dozvolu za izvoz pasterizovanog svježeg mlijeka i mliječnih proizvoda u EU. Komisija je potvrdila dobar nivo vakcinacije protiv bolesti kvrgave kože u BiH, kao i pristupanje BiH Međunarodnoj konvenciji o zaštiti novih biljnih sorti (Konvencija UPOV). Naglašeno je i da politike u oblasti ribarstva takođe moraju biti ujednačene širom zemlje i usklađivane sa pravnom stečevinom Evropske unije. Komisija je pozvala BiH na potpisivanje Malteške deklaracije MedFish4Ever o saradnji i održivom razvoju ribarstva za sve priobalne države na Mediteranu, koje je ranije najavljeno.

Događaj od velikog značaja koji je takođe obilježio 2017. godinu svakako je održavanje Poljoprivrednog poslovnog foruma BiH – Turska. Naime, 26 oktobra je u organizaciji Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa, održan Poljoprivredno poslovni forum Bosne i Hercegovine i Republike Turske. Na forumu, čiji je cilj dodatno širenje rastuće spoljnotrgovinske razmjene dvije zemlje, učestvovalo je oko 200 domaćih i turskih kompanija i više od 500 učesnika. U okviru forumu održan je i bilateralni sastanak ministara i delegacija

dvije zemlje, gdje su dogovoreni dalji planovi i koraci za nastavak rasta obima trgovine kao i jačanje privrede dvije zemlje.

Tabela 26. - Uporedni pregled BiH razmjene **poljoprivrednim proizvodima** po regionima Mil.KM

Region	2016				2017				INDEX	
	IZVOZ	Učešće	UVOZ	Učešće	IZVOZ	Učešće	UVOZ	Učešće	IZVOZ	UVOZ
EU	333,11	33,27%	1.551,79	52,53%	376,64	34,72%	1.636,81	52,02%	113	105
CEFTA	298,31	29,80%	924,24	31,28%	329,17	30,35%	976,32	31,03%	110	106
EFTA	15,83	1,58%	3,16	0,11%	13,85	1,28%	2,94	0,09%	88	93
Uost*	296,53	29,62%	59,56	2,02%	287,51	26,51%	64,68	2,06%	97	109
Ostatak svijeta	57,41	5,73%	415,60	14,07%	77,47	7,14%	465,47	14,79%	135	112
UKUPNO	1.001,18	100,00%	2.954,34	100,00%	1.084,64	100,00%	3.146,22	100,00%	108	106

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Zemlje ugovora o slobodnoj trgovini (Turska)

** Poljoprivredni proizvodi su razvrstani po WTO

U 2017. godini izvoz poljoprivrednih proizvoda iznosio je 1,08 milijardi KM, dok je uvoz poljoprivrednih proizvoda bio 3,15 milijardi KM, te je zabilježen deficit u razmjeni poljoprivrednim proizvodima od 2,06 milijardi KM.

U posmatranoj 2017. godini u odnosu na prethodnu godinu, izvoz poljoprivrednih proizvoda je povećan za 8%, dok je uvoz povećan za 6%, te je zabilježen rasta deficita od 5,6%.

Pokrivenost uvoza izvozom BiH u razmjeni poljoprivrednim proizvodima iznosila je 34,47%.

Posmatrano po regijama, u 2017. godini izvoz poljoprivrednih proizvoda u EU je povećan za 13%, uvoz poljoprivrednih proizvoda iz EU je povećan za 5%, te je zabilježen rast deficita u razmjeni poljoprivrednih proizvoda sa EU od 3,4%. U posmatranoj 2017. godini izvoz poljoprivrednih proizvoda u EU učestvuje sa 34,72% u ukupnom bh izvozu poljoprivrednih proizvoda, a uvoz poljoprivrednih proizvoda iz EU učestvuje sa 52,02% u ukupnom bh uvozu poljoprivrednih proizvoda. U razmjeni poljoprivrednim proizvodima sa EU pokrivenost uvoza izvozom u 2017. godini iznosila je 23,01%.

U robnoj razmjeni sa zemljama CEFTA-e u 2017. godini, zabilježen je rast izvoza poljoprivrednih proizvoda za 10%, zatim rast uvoza za 6%, te rast deficita od 3,4%. U posmatranoj 2017. godini izvoz poljoprivrednih proizvoda u CEFTA-u učestvuje sa 30,35% u ukupnom bh izvozu poljoprivrednih proizvoda, a uvoz poljoprivrednih proizvoda iz CEFTA-e učestvuje sa 31,03% u ukupnom bh uvozu poljoprivrednih proizvoda. U razmjeni poljoprivrednim proizvodima sa CEFTA-om pokrivenost uvoza izvozom u 2017. godini iznosila je 33,7%.

U robnoj razmjeni sa zemljama EFTA-e u 2017. godini, ostvaren je pad izvoza poljoprivrednih proizvoda za 12%, te pad uvoza poljoprivrednih proizvoda za 7%.

Bosna i Hercegovina sa zemljama EFTA-e je u posmatranoj 2017. godini ostvarila suficit u robnoj razmjeni poljoprivrednim proizvodima u vrijednosti od 10,91 milion KM, te pad suficita od 13,89%. U razmjeni poljoprivrednim proizvodima sa EFTA-om pokrivenost uvoza izvozom u 2017. godini iznosila je 471,2%.

U 2017. godini u odnosu na 2016. godinu, došlo je do pada izvoza poljoprivrednih proizvoda u Tursku (UoST) od 3%, rasta uvoza poljoprivrednih proizvoda iz Turske za 9%, te pada suficita u razmjeni poljoprivrednim proizvodima sa Turskom od 6%. Pokrivenost uvoza izvozom BiH u razmjeni poljoprivrednim proizvodima sa Turskom iznosila je 444,5%.

STATISTIČKI DODATAK

Prilog 1

Izvoz BiH po zemljama EU

Mil.KM

R. br.	ZEMLJA	2016		2017		INDEX
		Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	Austrija	730,59	10,85%	899,24	11,43%	123,08
2	Belgija	48,61	0,72%	54,14	0,69%	111,36
3	Bugarska	90,00	1,34%	77,41	0,98%	86,02
4	Češka	142,78	2,12%	161,58	2,05%	113,17
5	Cipar	2,34	0,03%	1,02	0,01%	43,87
6	Danska	14,46	0,21%	18,93	0,24%	130,92
7	Estonija	4,95	0,07%	2,24	0,03%	45,24
8	Finska	1,77	0,03%	2,15	0,03%	120,92
9	Francuska	158,85	2,36%	198,29	2,52%	124,82
10	Grčka	11,35	0,17%	19,80	0,25%	174,55
11	Hrvatska	985,36	14,63%	1.282,86	16,31%	130,19
12	Irska	0,22	0,00%	0,30	0,00%	140,63
13	Italija	1.131,10	16,79%	1.209,04	15,37%	106,89
14	Latvija	1,18	0,02%	3,03	0,04%	257,04
15	Litvanija	1,95	0,03%	16,23	0,21%	831,16
16	Luksemburg	62,48	0,93%	73,08	0,93%	116,97
17	Mađarska	194,58	2,89%	255,86	3,25%	131,49
18	Malta	0,64	0,01%	0,28	0,00%	44,48
19	Holandija	205,33	3,05%	255,46	3,25%	124,41
20	Njemačka	1.479,41	21,96%	1.595,70	20,29%	107,86
21	Poljska	99,62	1,48%	134,68	1,71%	135,19
22	Portugal	4,10	0,06%	3,03	0,04%	73,93
23	Rumunija	131,21	1,95%	168,43	2,14%	128,37
24	Slovačka	140,14	2,08%	146,75	1,87%	104,72
25	Slovenija	807,20	11,98%	973,40	12,37%	120,59
26	Španija	150,64	2,24%	132,80	1,69%	88,16
27	Švedska	84,09	1,25%	96,56	1,23%	114,84
28	UK	50,97	0,76%	83,93	1,07%	164,66
Ukupno EU		6.735,91	100,00%	7.866,23	100,00%	116,78

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Uvoz BiH po zemljama EU

Mil.KM

R. br.	ZEMLJA	2016		2017		INDEX
		Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	Austrija	556,40	5,56%	618,74	5,59%	111,21
2	Belgija	131,51	1,31%	143,14	1,29%	108,84
3	Bugarska	140,00	1,40%	135,46	1,22%	96,76
4	Češka	267,17	2,67%	331,15	2,99%	123,95
5	Cipar	3,20	0,03%	3,44	0,03%	107,73
6	Danska	29,72	0,30%	141,66	1,28%	476,58
7	Estonija	3,30	0,03%	4,59	0,04%	139,11
8	Finska	15,38	0,15%	20,51	0,19%	133,38
9	Francuska	356,15	3,56%	385,76	3,48%	108,31
10	Grčka	181,66	1,82%	208,46	1,88%	114,76
11	Hrvatska	1.617,71	16,17%	1.828,43	16,51%	113,03
12	Irska	39,99	0,40%	49,97	0,45%	124,95
13	Italija	1.899,58	18,98%	2.062,11	18,62%	108,56
14	Latvija	5,77	0,06%	5,99	0,05%	103,80
15	Litvanija	7,96	0,08%	9,06	0,08%	113,82
16	Luksemburg	7,18	0,07%	7,27	0,07%	101,23
17	Mađarska	405,28	4,05%	451,83	4,08%	111,49
18	Malta	26,91	0,27%	28,79	0,26%	106,99
19	Holandija	238,42	2,38%	260,43	2,35%	109,23
20	Njemačka	1.998,88	19,97%	2.103,77	18,99%	105,25
21	Poljska	474,15	4,74%	549,16	4,96%	115,82
22	Portugal	33,22	0,33%	38,37	0,35%	115,49
23	Rumunija	179,69	1,80%	188,02	1,70%	104,64
24	Slovačka	133,42	1,33%	146,07	1,32%	109,48
25	Slovenija	831,40	8,31%	912,70	8,24%	109,78
26	Španija	182,14	1,82%	185,12	1,67%	101,63
27	Švedska	102,15	1,02%	97,07	0,88%	95,02
28	UK	138,75	1,39%	158,89	1,43%	114,52
Ukupno EU		10.007,08	100,00%	11.075,96	100,00%	110,68

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Prilog 3

Trgovinski bilans BiH po zemljama EU

Mil.KM

R. br.	ZEMLJA	2016		2017		INDEX
		Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	Austrija	174,19	-5,33%	280,49	-8,74%	161,02
2	Belgija	-82,90	2,53%	-89,00	2,77%	107,36
3	Bugarska	-50,00	1,53%	-58,05	1,81%	116,09
4	Češka	-124,39	3,80%	-169,57	5,28%	136,32
5	Cipar	-0,86	0,03%	-2,42	0,08%	281,27
6	Danska	-15,27	0,47%	-122,73	3,82%	803,97
7	Estonija	1,65	-0,05%	-2,35	0,07%	-142,40
8	Finska	-13,60	0,42%	-18,36	0,57%	135,00
9	Francuska	-197,30	6,03%	-187,47	5,84%	95,02
10	Grčka	-170,31	5,21%	-188,66	5,88%	110,77
11	Hrvatska	-632,35	19,33%	-545,57	17,00%	86,28
12	Irska	-39,78	1,22%	-49,66	1,55%	124,86
13	Italija	-768,49	23,49%	-853,07	26,58%	111,01
14	Latvija	-4,59	0,14%	-2,95	0,09%	64,37
15	Litvanija	-6,01	0,18%	7,17	-0,22%	-119,19
16	Luksemburg	55,30	-1,69%	65,82	-2,05%	119,01
17	Mađarska	-210,70	6,44%	-195,97	6,11%	93,01
18	Malta	-26,27	0,80%	-28,50	0,89%	108,50
19	Holandija	-33,09	1,01%	-4,97	0,15%	15,03
20	Njemačka	-519,47	15,88%	-508,06	15,83%	97,81
21	Poljska	-374,53	11,45%	-414,48	12,91%	110,67
22	Portugal	-29,12	0,89%	-35,34	1,10%	121,35
23	Rumunija	-48,47	1,48%	-19,58	0,61%	40,40
24	Slovačka	6,72	-0,21%	0,68	-0,02%	10,13
25	Slovenija	-24,20	0,74%	60,69	-1,89%	-250,77
26	Španija	-31,50	0,96%	-52,32	1,63%	166,08
27	Švedska	-18,06	0,55%	-0,50	0,02%	2,79
28	UK	-87,78	2,68%	-74,96	2,34%	85,40
Ukupno EU		-3.271,17	100,00%	-3.209,73	100,00%	98,12

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Polazeći od naprijed navedenog, predlaže se Vijeću Ministara Bosne i Hercegovine , da nakon razmatranja Analize vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine za 2017. godinu, donese sljedeći:

ZAKLJUČAK

1. Usvaja se Analiza vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine za 2017. godinu.